

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebujemo list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 143 — Štev. 143

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, JULY 21, 1942 — TOREK, 21. JULIJA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.

VELIKI BOJI OB DONU

RUSKO VOJNO POROČILO PRavi, DA SO RUSI IZTRGALI NEMCEM IZ ROK VEČ MOSTOV ČEZ DON V BLIŽINI VORONEŽA, NA JUGU V SMERI PROTI ROSTOVU PA SE SRDITO BORILJO PROTI NEMŠKIM NAPADOM.

Pri Voronežu so Rusi s tanki in aeroplani na več krajih prebili nemško črto ter zasedli več utrjenih krajev. Nemci se trdovratno branijo in pri vsakem umiku zemljo posejejo z minami. Na nekem kraju so Nemci izvedli protinapad s tanki, toda so se morali umakniti v svoje prvotne postojanke.

Nemci so izgubili 50 tankov, ko so hoteli obdržati neko postojanko vzhodno od Dona. Na nekem kraju so Rusi preplavali Don in so prisilili Nemce, da so se umaknili. Neko poluradno poročilo pravi, da v dolino Volge prihajajo čete iz Kavkaza in iz pokrajin ob Uralu, da branijo Rostov, dolnji Don in Volgo.

Rusko povelstvo naznanja, da se rdeča armada pri umikanju od Voronilovgrada junaško brani in prizadeva sovražniku težke izgube. Ruski aeroplani neprestano napadajo in so razbili 39 tankov in 95 truckov z vojaštvom.

Severozapadno od Moskve so Rusi vdrl v nemško črto ter so se polastili neke zelo važne postojanke in 20 utrjenih krajev.

Kot pravi neko nemško poročilo, ogrožajo Nemci Rostov od treh strani, od zapada, od severa in vzhoda.

Maršal Timošenko bo skušal obdržati Rostov in bo najbrže z novimi četami pričel veliko ofenzivo.

Pri Voronežu so bili štirje polki in en bataljon tako razbiti, da so "nehali obstojati". In rusko poročilo pravi dalje: "Razbit je en nemški polk za drugim, ena nemška divizija za drugo."

Rusko poročilo pravi, da se Rusi na južnem koncu 250 milj dolge fronte ob Donu umikajo v popolnem redu in njihova črta ni še bila nikdar prebita. Pri Milerovu so se Rusi umaknili 125 milj proti severu in 100 milj proti severozapadu od Voronilovgrada, tako da se nahaja rdeča armada primeroma že blizu Rostova, od koder je maršal Timošenko pognal Nemce pozimi.

Vojaški izvedenci smatrajo ruske uspehe pri Voronežu za veliko strateško zmago, kajti vsaka nevarnost za Moskvo je bila odvrnjena. In četudi je železniška proga Moskva-Rostov prebita, vendar imajo Rusi še vedno v rokah drugo železnico, ki veže Moskvo s Stalingradom.

FBI PRIJELA SPET 14 SUMLJIVIH

TUJERODCEV

Zvezni agentje so pridno na delu v New Yorku okolišč, ker spet so ujeli 14 oseb, ki so osumljene bodisi vohunstva ali pa sodelovanja in simpatiziranja z osiščem.

Med ujetimi je tudi neki pomozni italijanski uradnik, ki je bil uslužben pri nekem italijanskem listu v New Yorku, katerega imena agentje niso hoteli izdati. Ko je njegov list v nevarnem momentu postal protifašističen, je fašistični pomožni uradnik vseeno nadaljeval svoje delo pri listu.

Devet od trinajst aretiranih Nemcev je izjavilo, da se ne borijo v armadi Zdr. držav ter da upajo, da bo Nemčija v tej vojni zmagovita. Dalje se je eden od njih odločno izrazil, da je postal boljši Nemec, ker je bil v Ameriki, kakor pa če bi se bil povrnil v Nemčijo. Ameriški džavljani postanejo sami tisti, ki so bedaki, je povedal agentom.

Eden od aretiranih je bil v zadnji svetovni vojni nemški vojak in je prejel štiri odlikovanja za hrabrost.

NABORNA DOLOČBA GLEDE OŽENJENIH MOŠKIH

Generalni major Hershey, direktor obvezne vojaške službe, je določil sedem razredov, potom katerih bodo rekrutirali novince za armado in sicer po sledečem redu:

1. Samske moške, ki nimajo odvisnih oseb.
2. Samske moške, ki ne delajo za vojno industrijo, pa imajo odvisne osebe.
3. Samske moške, ki delajo v vojni industriji in ki imajo odvisne osebe.
4. Ožjene moške, ki nimajo otrok in ki ne delajo v vojni industriji.
5. Ožjene moške, ki nimajo otrok in ki delajo v vojni industriji.
6. Ožjene moške, ki živijo z ženo in otroci, ali samo z otroci in ki ne delajo v vojni industriji.

7. Ožjene moške, ki živijo z ženo in otroci, ali samo z otroci in ki so zaposleni v vojni industriji.
- Naredba glede oženjenih moških velja v tem smislu samo za one, ki so bili poročeni pred 8. decembrom, 1941. Živeti morajo z ženo ali z otroci. Za vse one, ki so se poročili po 8. decembra, 1941, veljajo navadne naborne določbe.
- Naborne komisije imajo pravico določiti, kateri moški je potreben v vojni industriji ali vojnem prizadevanju, kakor tudi katerega se vpokliče in katerega ne.

Povodenj v central. Pennsylvaniji

Iz Rideway, Pa., poročajo, da je 19. julijav centralni Penni divjala nevihta, ki je povzročila povodenj, katere je uničila več trgov in vasi, ter povzročila smrt sedem oseb. Na stotine ljudi je ostalo vsled povodnji brez doma in škoda prizadeta posestnikom je velika. Povodenj je poškodovala mostove, bižniška poslopja in tudi nekaj vojnih tovarn.

V trgu Port Allegany, blizu države New York, so bili ljudje zbrani pri konferenci v metodistiški cerkvi, ko se je utrgal oblak in je strela užgala cerkev. Cerkev in župnišče je skoro trenutno bilo v plamenih, ljudje pa so zbežali na drevesa, da jih ni deroča voda pobrala s seboj.

Povodenj je odnesla tri železniške mostove in velik most nove ceste pri Port Allegany se je delno zrušil pod pritiskom vode. Promet čez reko se zdaj vrši potom čolnov, železniški in drugi promet pa je začasno zaustavljen in zelo prizadet.

PARADA V "CHELSEA" OKRAJU NEW YORKA

Prihodnjo soboto, 25. julija bo v Chelsea okraju v New Yorku velika parada pod imenom "Chelsea at War."

Parada se bo vršila po naslednjem vspredu:

Ob 1 popoldne zbiranje v Chelsea Park na 27. ulici med 9. in 10. Ave. Ob 1.10 se prične parada po 9. Avenue do 38. ulice, nato na 8 Avenue ter po 8 Avenue proti jugu do 23. ulice, nato proti zapadu do 10 Avenue ter nazaj do 27. ulice. Ob 9 zvečer bo v Chelsea Parku zabava in ples.

Materie iz okraja bodo mogle po radio govoriti svojim sinovom v raznih vojaških taboriščih. Gasilec in zračni stražniki bodo pokazali svoje spretnosti pri gašenju "bombardirane" poslopja. Zdravstveni urad bo skrbel za otroke in matere, ki se bodo vdeležile parade.

Natančnejša pojasnila se dobe v glavnem stanu odbora za parado na 234 Ninth Ave. pri 24. ulici.

NACLI UNIČILI PALAČO "PETERHOF"

Iz Moskve so 15. julija poročali, da so Nemci tekom zimskega vojskovanja docela uničili krasno in zgodovinsko palačo ruskih carjev, "Peterhof", katere je bila zgrajena za časa Petra Velikega in ki je bila ena najlepših starih zgradb vzdolž Finskega zaliva. Načrt za palačo sta napravila slavna evropska arhitekta Leblond in Rastrelli. Obdana je bila z mnogimi dodatnimi ipalacami in je tako predstavljala nekakšen ruski Versailles, o katerem je Peter Veliki sanjal, ko je zidal palačo.

Okrog palače se je razprostirala velika pokrajina samih vrtov in logov, v katerih so rasli prastari hrasti in kostanjevi. Sovjeti so palačo ohranili kot muzejsko in zgodovinsko vrednoto ter so skrbno negovali vrtove in vso okolico palače, ki je bila velika turistična privlačnost zaradi umetniških zgradb shranjenih v njej, kakor tudi zaradi umetnosti vdane v zgradbah samih, ki so predstavljale najimennitnejšo arhitekturo Evrope tistih dob.

GRADNJA LADIJ ZE NADKRILJUJE ŠTEVILO ONIH POTOPLJENIH PO PODMORNICAH

Iz Seattlea došlo poročilo pravi, da gradnja trgovskih ladij že daleč nadkriljuje kvoto, katero je postavil predsednik Roosevelt ter splovljenje ladij dnevno več kot nadomešča ladje potopljene po sovražnih podmornicah.

Podmadmiral H. L. Vickery, podpredsednik trgovske mornariške komisije, je odlikoval Webster-Brinkley Co., za izvanredno doseg v gradnji ladij, ter obenem dejal, da bodo v prihodnjem letu ameriške ladjedelnice nadomestile vse izgube ladij zaveznikov. Dejal je tudi, da številke izkazujejo, da je bilo v tekočem mesecu (juliju) dognano, da je dosedanja gradnja ladij presegla določeno kvoto za 2.000.000 ton. Če je bilo torej v letu 1942 moglo zgraditi za dva milijona ton več ladij, kot je bilo pričakovano in predpisano, tedaj se smemo nadejati, da bo v prihodnjem letu to število več kot podvojeno.

RUSI BOMBARDIRALI KOENIGSBERG

Radio Moskva naznanja, da so v soboto ponoči ruski bombniki bombardirali veliko nemško pristanišče ob Baltiku Koenigsberg in povzročili v mestu 38 požarov. Vsi bombniki so se vrnili na svoje letališče.

Sredi mesta je bilo 17 požarov, med njimi dva zelo velika. Na jugozapadni strani mesta so ruski letalci videli 10 velikih eksplozij. Na severozapadni strani pa so bombe povzročile 7 požarov in tri velike eksplozije.

OBRAVNAVA OSMIH VOHUNOV BO KMALU KONČANA

Komisija, ki vodi obravnavo 8 vohunov, katere so Zvezni agentje prijeli na Long Islandu in v Floridi, pravi, da bo stvar zaključena v nekaj dneh. Evidenca predložena po 14 agentih, ki so zadevo preiskovali, je ogromna in je bila vsa skrbno pregledana in pretehtana. Izpovedi obtoženih in pričevanje agentov ter drugih prič, kakor tudi opis raznih predmetov, ki so jih našli pri vohunih, ali so jih izkopali iz obrežnega peska, kjer jih je čakala potrebna zaloga za sabotažo, so vzeli obilo časa, ker je bila vsaka malenkost do potankosti opisana in rekordirana.

Tajna in izčrpna obravnavna, pravijo člani komisije, je bila potrebna zato, ker se bo iz spovedi obtoženih moglo razbrati marsikaj, ki bo bodočim zasledovanjem nacijskih agentov olajšalo in skrajšalo delo. Smatra se, da je bilo prijetje velikega osumljenih nacijskih simpatičarjev rezultat te obravnave, ker so Zvezni agentje potom raznih izpovedi prišli na sled pomagačev vohunov in drugim skritim nacijskim elementom.

Podadmiral je prisostvoval splovljenju rusilen Satterlee, ki je bil krščen po Miss Rebecca Satterlee, ki je krstila prvega rusilca s tem imenom, ko ji je bilo šest let in kateri je bil tako nazvan v spomin njenega strica, kateri je bil član pri obrežni straži ter je izgubil življenje, ko je bila torpedirana njegova ladja v zadnji svetovni vojni.

Ministrski predsednik Winston Churchill je pričel važne razgovore z ameriškim in angleškim političnimi, vojaškimi in produkcijskimi voditelji. Ob istem času tudi pravi poročilo, da se zavezniški krogi zelo resno zavzemajo za drugo fronto, ker se na južni ruski fronti kaže velika kriza.

Winston Churchill O DRUGI FRONTI

Ameriški zastopniki so se zadnje dni posvetovali z angleškimi vojaškimi, mornariškimi in zračnimi poveljniki ter so sedaj celo zadevo predložili Churchill.

Ako so sedaj zavezniški v stanju pričeti drugo fronto, ki sta jo Rusiji obljubila predsednik Roosevelt in Churchill, ni znano. Vendar pa kažejo vsa znamenja, da bo fronta še letos odprta.

ČETNIKI ZAVZELI VAS KONJICO

Četniki so naskočili vas Konjico, 30 milj jugozapadno od Sarajeva in jo zavzeli. Četniki so tudi očistili Nemcev in Italjanov v pokrajini med Sarajevom in Mostarjem in so razdeljali na razdaljo 12 milj železniško progo med Konjico in Mostarjem.

BOJI V EGIPTU

Angleška armada v Egiptu trdno drži svojo črto, aeroplani pa so napadali sovražnikove postojanke pri El Dabi in poročilo dostavlja, da je bil to največji zračni napad na kako letališče v Afriki.

Ameriški štirimotorni bombniki so v nedeljo ob belem dnevu bombardirali Tobruk, v petek in v soboto ponoči pa Matruh.

INVESTIRAJTE V AMERIKO
KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

SIMFONIJA RUSKEGA SKLADATELJA ŠOSTAKOVIČA PREDVAJANA PO RADLIJU

Svetovno znani Arturo Toscanini in člani NBC Simfonije v New Yorku, so v nedeljo 19. julija, predvajali po radiju Sedmo simfonijo ruskega skladatelja Šostakoviča, kateri je izmenjal z njimi pred predvajanjem svoje pozdrave ter se jim zahvalil v imenu ruskega ljudstva in poudaril, da mu je žal, ker se ni mogel osebno udeležiti te izredne prilike, ko se je njegovo delo prvič predvajalo po ameriškem radiju.

Arturu Toscaniniju je umetnik dejal, da je prepričan, da bo ta korak pomenil kulturno zblizanje ameriškega in ruskega ljudstva, kakor bo zgodovinsko zblizanje obeh dežel gotovo pomenilo zmago nad barbarskim fašizmom, proti kateremu se danes borimo.

V njegovem pozdravu in v poslanici namenjeni ameriški javnosti, je umetnik dejal, da je medtem, ko je on skladal to simfonijo, divjala kruta napadna vojna ob samem vohodu v krasno mesto Leningrad in tako je združil v tem dolgem delu vso neizmerno ljubezen ruskega ljudstva do svoje zemlje in svoje svobode ter vse sovražstvo, ki je kipele v ljudstvu in v njem samem do sovražnika ruskega naroda. V akorde svo je simfonije je vplel vse veliko žrtvovanje, napore in upe ruskih borcev in vsega ruskega ljudstva, ki se odločno bori za svobodo in človečanstvo in proti tiraniji in barbarskemu uslužjevanju ljudstev.

Simfonija je bila zares krasno predvajana in poslušalci, ki so bili navzoči pri premijeri tega velikega dela, so dolgo in navdušeno pozdravljali Toscaninija in njegove godbenike, ki so podali Američanom pomembno vojno skladbo ruskega umetnika.

Pokojni Louis Corel

Včeraj je bil na dom svojih staršev na 67 Scholes Street, Brooklyn, N. Y., prepeljan Louis Corel, ki je v nedeljo utonil v Milford, Pa. Njegov pogreb bo v četrtek, 23. julija ob 10 popoldne s sv. mašo na Osmi na pokopališče sv. Trojice.

Pokojni je bil rojen 4. novembra, 1921 v Kaptolu pri Banjaloki. Poleg staršev Matije in Helene Corel zapuška še brata Matijo (pri vojakih), brata Jerryja in sestro Heleno.

RIBIŠKE LADJE ZALAGAJO NACIJSKE PODMORNICE Z OLJEM V KARAIBSKEM MORJU

Iz zanesljivih virov se poroča, da so prišli na sled delovanju nacijskih agentov v Mehiki, ki so skrbeli, da se je zalagalo nemške podmornice v Mehikem zalivu in Karaibskem morju z oljem. V to svrhu se je uporabljalo okrog 40 ribiških in tovornih ladij.

Tihotapske ladje so se skrivale v gostozarašenih obrežnih vodnih kotih v Yucatanu in severno od Paname, od koder so ponoči odplule na morje, kjer so jih čakale podmornice, katerim so oddajale olje.

Te morske zajede ob obrežju so sicer večno patrolirane, toda ker niso vse označene na zemljevidih pokrajine, ni lahko priti na sled ladjam, ki se skrivajo v teh gosto zarašenih vodnih zajedah.

Večina olja, ki ga te ladje nakupujejo je nabavljene na čisto nesumljiv način, ladje priplujejo v pristan in vzamejo zadostno količino olja za lastno uporabo in tako nadaljujejo svojo pot okrog pristanišč ter si nabavijo zalogo za oddajo podmornicam ponoči. Skakejo se z vsemi potrebnimi listinami, ki odvrčajo vsak sum. Te večje ladje oddajo olje manjšim in brzim ribiškim ladjam, ki potem čakajo skrite, da dobe znamenje od podmor-

IZ ZASUŽNJENE JUGOSLAVIJE

Corriere dela Sera javlja iz Sofije:

"Zaključen je bil sporazum med železniškimi direktorjami dežel jugovzhodne Evrope in Italijo, Francijo in Švico. V tem sporazumu so bile določene tarife za prevoz potnikov in blaga, preko Italije, Francije, Švice, Hrvaške, Srbije, Bolgarije in Grčije. Sporazum je vstopil v veljavo 1. maja. Celokupen promet bo šel preko Trsta."

"Pester Lloyd" javlja:

"Ob priliki sprejema pri maršalu Kvaterniku je dal šef italijanskega generalnega štaba Cavallero naslednjo izjavo: "Po vsem tem, kar sem videl v Zagrebu, moram mirne duše potrditi, da bo Hrvatska imela srečno bodočnost. Med Italijo in Hrvatsko obstoja najožja in najizkrenejša kolaboracija, ki se bo nadaljevala tudi po vojni."

Šef vojne uprave, državni svetnik dr. Turner je nadaljeval svoje inspekcijsko potovanje po čezelah Srbije, v spremstvu vojnega svetnika dr. Kriesla in srbskega ministra notranjih zadev Acimovića. Posetili so mnoga mesta v vzhodni, južnovzhodni in srednji Srbiji, kjer so mu dali komandanti nemške vojne administracije službe in srbski okrožni načelniki report o stanju dežele.

"Beograjska Obnova" piše:

"S čiščenjem okroga Toplice o d ostankov komunističnih band nadaljujejo; — V Pasjači je bilo ubitih 5 komunistov, a 5 ujetih. Blizu Jabučeva je bilo od 26 banditov 12 ubitih, a pet ujetih. V planini Sokolovići, v okrogu Kursumlija, je bilo ubitih 29 komunistov, med katerimi je bilo 27 tujcev."

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—;
na tetr leta \$12.—. Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 5-1243

THE UNCONQUERED PEOPLE

Urad za vojne informacije (Office of War Information) v Washingtonu je prišel izdajati list, v katerem razpravlja o poteku bojev na raznih frontah. V svoji zadnji izdaji pod naslovom "The Unconquered People" (Nepodjarmljeni narodi) piše o borbah, ki jih vodijo razni podjarmljeni narodi proti osišču.

Nas bo seveda najbolj zanimalo, kar piše list o Jugoslaviji in o njenih četnikih v boju z Nemci, Italijani, Madžari in o Bolgari, zato v naslednjem navajamo, kar piše o tem:

Jugoslavlani so v odprti, oboroženi vstaji proti Hitlerju. Več tisoč jih je v vodi jih general Draža Mihajlović, junaški Srb, ki se je po namškem vpadu lanske spomladi umaknil v gorske pokrajine blizu Albanije. General Mihajlović je vzel s seboj artilerijo, motorna kolesa, nekaj aeroplanov, oklopnih avtomobilov in lahkih tankov. Njegovi vojaki so vojaki redne jugoslovanske armade, ki so ostali za nemško prodirajočo armado, četniki Srbi, Hrvatje in Slovenci. Mihajlovićeve čete se bore v majhnih ločenih skupinah, ki iz svojih gorskih skrivališč napadajo in uničujejo osiške garnizije ter razbijajo prometne zveze, po katerih se prevažajo osiške zaloge. Za seboj imajo stoletja stare drzne guerilske tradicije in molčečo pomoč tisoč kmetov.

Švedski list "Aftonbladet" je 14. januarja poročal, da se med četniki bore tudi 10 let stari dečki.

Četniki imajo izbornoro poročevalno službo in so vedno dobro poučeni o sovražnikovem delovanju.

Sovražne ujetnike izpuščajo proti odkupnini: poikovník velja določeno množino živeža in municije; major je eneješi, navadnega vojaka pa je mogoče odkupiti z eno puško.

Četniki se borijo komaj 50 milj od Beograda in včasih celo pridejo v mesto. Mihajlović nadaljuje osvobodilno vojno na ozemlju 20,000 kvadratnih milj, četudi je Hitler razglasil, da si je osvojil Jugoslavijo. Mihajlović gospodari v treh četrtinah stare Srbije in večinoma v Bosni in Hercegovini ter je skoro popolni gospodar Črne gore.

Ko se je prvič pojavil Mihajlovićev odpor, so Nemci govorili o "tolpi komunistov in zločincev, ki so bili izpuščeni iz kaznilnice, ko se je vojna pričela." Da pa bi zatrli to "tolpo", mora biti v Jugoslaviji mnogo nemških, italijanskih, madžarskih, bolgarskih in rumunskih divizij. Ako osiški vojaki niso dobro oboroženi in jih ni več skupaj, pred četniki niso varni, kajti četniki naglo pridrijo, jih napadejo in pobijejo.

Po železnicah se ni varno voziti, kajti vsa dežela je v upor.

In kako odgovarja Hitler onim, ki se mu upirajo? — Preklicane živilske nakaznice, počasno izstradovanje, izgon, koncentracijski tabori, mučenje in smrt. Nikdo ne more prešteti tisočev in tisočev ljudi — očetov, mater, otrok, trgovcev, zdravnikov, poštarjev — ki so jih pomorili naciji. Naciji pomore v eni vasi po 30 do 120 nedolžnih ljudi.

Za odpornost proti Hitlerju v zasedeni Evropi je treba poguma, ki je nepojmljiv.

Da v Washingtonu vedo o junaški odpornosti v Jugoslaviji, je za nas velike važnosti, prav posebno pa bo važno na mirovni konferenci. Nobena zaslužjena dežela ni pokazala proti sovražniku takega odpora, kot ga kaže Jugoslavija in ki edina ima svojo fronto proti osišču. In to bo na mirovni konferenci držalo in bo dokaz, da je narod, ki se tako junaško bori za svojo svobodo — vreden svobode!

Vile rojenice

V soboto so v družini Mr. Johna Terčeka, sina pokojnega Janeza Terčeka dobili sinčka prvorojenčka.

Mr. Terček je zaposlen na

zelo visokem mestu na La Guardia Field v New Yorku. Čestitamo!

VESTI KOMU
POMAGATE...
AKO PRISPEVATE ZA
U. S. O.

NEPREMAGLJIVO LJUDSTVO

(OFFICE OF WAR INFORMATION, Washington, D. C.)

Nadaljevanje

Kdor se smeje — živi.
Iz bede okupacije vstala je nova vrsta humorja — šala upornosti. Likji pesniški, ki so jo nekdanji prepevali trubadorji te pripovedke se širijo z vrha Norveške do konca Grške, in z vsebinsko povsod drugačno, ali bistveno slično in vedno odsevajo neke čute humorja, ki se zna prerivati tudi ob teh težkih časih in se norčuje z zatirateljem. Na primer, pripoveduje se o nacijskih vojakih, ki so se opijanili v neki norveški vasi ob morju, zaplenili neki avtomobil in zadržali po ulicah. Končno so zavozili na pomol in zdirjali v vodo, kjer so vsi utonili. Gestap je prihitel na lice mesta, in vprašal staro ženo ob pomolu: "Ali ste videla avto, ko je zavozil na pomol?" — "Da," je odgovorila žena. — "Zakaj pa ga niste ustavila?" zadržali so vanjo. "Čemu," je vzkliknila žena, "mislim, da so na poti na Anglijo."

Iz stotin tajnih tiskarn, skritih širom zasedene Evrope, izhajajo tajni časopisi, ki prinašajo svojim čitateljem vesti iz zunanjega sveta in pripovedke, prepovedane po nacijskem tisku. Tolikor mimeografirani, kolikor tiskani, manj šega obsega, ti časopisi svari pred sosedi, ki so nacijski špijoni in Quizlingi, dajejo navodila, kako in kdaj naj se priključijo britanskim kratkovolnim vestem in ponatiskajo slike zaveznikov voditeljev, vtihotapljenih iz inozemstva. Toč mo zasledujejo javno mnenje v Ameriki in tu pa tam ponatiskujejo celo Gallupovo glasovanje. Nabirajo svoje vesti iz zaveznikovih kratkovolnih poročil. Papir, črnilo, slike in celo drobni tiskalni stroji na roko dobivajo po parashutih. Po nacijskih postavah kazni je smrt ali mučenje za izdajanje, razširjanje ali čitanje teh podzemeljskih časopisov. In vendar večina časopisov prinaša poziv: "Ko si prečita ta časopis, daj ga komu drugemu."

Radio Verboten.

Brez ozira na posledice, ljudje v zasedenih deželah nadalje prisluškujejo kratkovolnim poročilom zaveznikov. Žeja za resnico jih privlači k tem glasovom iz svobodnega sveta. To je borba ušes — na eni strani, ušes ljudi tesno prislonjenih k radio aparatu, da uлови vsak zlog nade iz dežel, ki so se svobodne; na drugi strani ušes Gestapa, ki so vedno na straži, da uлови najmanjši zvok prepovedanega radia.

Morala nemških okupacijskih vojakov dobiva težke udarce vsled neprestane in skrajne mržnje s strani zasedenih narodov. Nikče ne more prešteti, ako zna, da je dan za dnem sovražen, smatran kot izvržek človeštva. Mnogo nacijskih garnizij obstaja iz starejših ljudi, kajti mladi in najbojše borilec so bili odposlani na rusko fronto. Ti starejši vojaki, ki bi radi ali domov k svojim družinam kot opravljali policijsko službo v zasedenih deželah, čutijo, da globoka mržnja, ki jih obdaja, utege nekega d ne znositi se nad njihovo domovino v obliki strašnega maščevanja.

Polagoma.

Čim je začelo osupnjenje prešlo in je okupacija postala neznošna, ljudstvo je prešlo k agresivnim činom odpornosti in sabotaže. Sabotaža je povzročila prometne zamude,

slabše delo v tovarnah vojnih orodij, neprimerno privržanje vijakov k avtom in traktorjem in poškodovanja tovarn. Sabotaža je povzročila neštete železniške nezgode na vlakih, ki so prevažali orožje in municijo.

Mali in posamezni čini sabotaže se morda zdijo brezpomembni. Skupaj pa doprinašajo k orjaškemu navalu odpornosti. Zaklji polni pšenice so bili prerežani, tako da ko je prepotrebna pšenica prišla na Nemško, je bila ista vsa razsijana po tleh. Kabli so bili presekanji, železniški mostovi razstreljeni z dinamitom. Železniške in telefonske proge so bile vničene. Žice so bile slabo privrščene, cevi slabo zružene. Strokovnjaki industrijalne sabotaže, zlasti pri kompileranih strojih, se zlahka ne opazijo ob inspekciji. Slabše montersko delo na vozovih se ni pojavilo, dokler tovorni avto ali traktor ni bil že na poti in posledica je bila zamuda in zakasnenje.

Povrh neštevilnih V znakov ki so se tajinestveno pojavili na cestnem tlaku, na zidovih in vsepovsod so Čehi naslikali podobe želv kot simbol industrijalnega zavlačevanja v njihovih tovarnah. Čehi so postali mojstri industrijalne sabotaže. Vagoni olja so bili prebojeni, vojaški vlaki poškodovani, municija narobe sortirana. Neka češka tovarna je nalašč izgubila obvestilo, ki je ustavljalo prejšnje naročilo, in delala mnogo tednov na izpolnitvi naročila, za katere niso Nemci več marali, in s tem potratila mnogo dragocenejšega časa in materiala. Stroji so se obratili tako hitro, da so izgorili ali se pokvarili.

Dokončani vojni material, ki so ga Nemci krivavo potrebovali na ruski fronti, je bil naporno poslan v Berlin, dokim celi vlakci nepotrebnega starega železa so bili poslani na rusko fronto.

To so le kosčki pripovedi, ki se nekega dne bo pripovedovala, kosčki, ki so polagoma prodri v zunanji svet in dostikrat z velikimi težavami. To niso prazne govorice. Nikake iznajdbe. Ali dokler ne pride čas, da se vse pove, ne moremo objavljati vira informacije. In to iz lahkega pojmljivega razloga.

Nekoga dne bo mogoče pripovedati vso povest — z imeni, kje in kdaj se je kaj zgodilo. Patrioti v zasedenih deželah se borijo proti ogromnim težkostim. Neustrašenost, odločnost in pripravljenost dokazuje, da svoboda živi, ni pa zadostni.

Ko so se britanske komande nedavno izkreali na Francoskem, so tamošnji Francozi mislili, da gre za invazijo v polnem obsegu. Takoj so se spravili nad nacijo, zagrabili njihovo

DRŽAVLJANSKI PREROČNIK

Isšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljani.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov. In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York

vo orožje in skrita orožja so prišla na dan.

To je primer, kako se bo zgodilo.

Minister Grol o priliki proslave padca Bastille

(JIC). — Ob srbohrvatski uri londonskega radia je minister Grol govoril 14. julija o osvojitvi Bastille. o zmagi principa človeškega prava in meščana. Ta dan je epohalen datum za človeštvo, kajti ne predstavlja samo interes za poedince ali neke nacije, temveč interes vsega človeštva, za katerega se je vodila borba. Francoska revolucija je predstavljala zakon svobode, to je tradicija Francije.

To poduhovljeno Francejo svobodnega človeka smatramo mi za drugo domovino. So ljudje, ki so izgubili vero v Francejo, toda oni so na zgrešeni poti. Duh Francije živi in ne more umreti. Danes gleda svet zagnan v borbo Francije pod vodstvom generala De Gaulle-a, ki d rži visoko zastavo svobode.

Padec Francije je zapustil v našem narodu globok vtis. Toda šele, ko smo pretrpeli mi sami poraz, smo razumeli. Naša dva naroda sta padla pred koncem borbe. Francoski narod so izdali in prevarili, in on gleda danes z ogorčenjem v duši svojo usodo. Z gnusom proti usupatorjem upa. Francoski narod, ki nosi veličino v svoji duši, je danes zopet pred Bastiljo. Pojava prikazni barbarskih časov je prišla zopet na dnevni red v borbi za pravico človeka in meščana. Novi Bastilji je treba napraviti konec.

Ročno delo

Bogatin in siromak, kdor je močan in kdor je slab — vsakdo ki ne dela, je malopridnež. Zato pa bi se moral vsak človek naučiti kakega rokodelstva, pravega rokodelstva, dela z rokami. To je potrebno, ako naj izigine predsodek, da je ročno delo šramota.

KUHAJSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Narodite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krašna

Četnica Mitchell

Ruth Mitchell je danes poznana, kot ena najpogumnejših žensk, ki nam jih je dala ta vojna. V Jugoslaviji je pristopila k organizaciji četnikov, oziroma komitasev in je bila potem prijeta po Gestapovcih, ko se je ravno kopala v morju. Pri sebi je imela listine, ki bi ako bi jih dobili v roke Naciji, zapечатile njeno usodo takoj. Toda Ruth Mitchell je imela prisotnost duha, ki je za kratak a odločen trenutek prevladala gestapovce, da so ji dovolili stopiti v drugo sobo, kjer je naglo uničila listine medtem, ko se je oblačila za odhod v ječo.

V raznih ječah v Jugoslaviji, Avstriji in drugod po Nemčiji in okupiranih krajih, je Ruth prestala in preživela potem 13 dolgih in strašnih mesecev, ki so ji, kot sama opisuje, skoro docela otopleli vse njeno bistvo. V neki nemški ječi so jo prisilili omamljati vsaki dan, da tako ni mogla ponoči spati, podnevi pa je bila kakor v omotici, in ko so jo vlekli Gestapovci po ulicah v Monakovem, so Nemci pljuvali vanjo in jo pahalili ter suvali. V ječi so ji dajali za hrano želodovo kavo, katero so ji prinašali v starih kositerinih posodi, in pa vođen močnik. Včasih, pravi Ruth, so servirali neke vrste klobasice, ki so bile narejene iz raznih delov živalskega drobovja in tako nevržne, da bi bila raje zarizla svoje čevlje, kot pa jedla tiste klobasice, ki so bile smatrane za pribojšek.

Ali vse njeno lastno trpljenje in mučeništvo se ni bilo nič v primeri s tem, kar je videla po koncentracijskih taboriščih in nacijskih ječah. Gledati vse to je bilo huje od lastnega trpljenja, zakažnikar v vseh 13. mesecih, pravi Ruth, ni okrog nje prenehalo vpitje mučenih in padanje udarcev in batin. Naciji ne mučijo samo tiste, ki je slučajno predmet njih sadizma, vsi ostali ujetniki in interniranci morajo gledati trpljenje in muko mučenega, da tako trpe tudi sami, trpe še bolj, ker vedo, da so brezmočni in da bo njih same lahko vsak čas zadela ista usoda.

Mitchellova pravi, da bo sedaj, ko se je rešila iz nacijskega pekla, vpila sveto o silnem odporu "muck" in njih očetov, ki zasajajo nemški zveri v telo svoje močne kremplje, katerim naciji več ne uidejo.

Mitchellova pravi, da bo sedaj, ko se je rešila iz nacijskega pekla, vpila sveto o silnem odporu "muck" in njih očetov, ki zasajajo nemški zveri v telo svoje močne kremplje, katerim naciji več ne uidejo.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 60,000

PREMOŽENJE: \$10,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL

53

Tudi k njemu so se zatekali ljudje, ako so česa rabili z graščinskega posestva. Ako ni bila zahteva prevelika, jo je uredil sam brez gospodarjeve vednosti. Zaradi kakke uboge smreke, zaradi par vreč pešnične moke, zaradi nekoliko desakov se mu ni zdelo vredno, da bi nadlegoval svojo gospodo. Uredil je vse te in take malenkosti sam in ravnal pri tem tako, kakor da je vse njegova last. Če je bilo kaj večjega, so se ljudje priporočali zopet njemu, da je zadevo izpostavil pri gospodu. Vsak človek, posebno če ni bil že po zunanosti gospodski in olikan, vendar ni mogel in smel kar tako pred grajsko gospodo. Bilo je torej treba oskrbnikovega posredovanja, a pred vsem je bilo treba njegove naklonjenosti, ki je bila napredaj za denar.

Lenka se je vozila v grajski kočiji, v oni z visoko vzbočenim jermenastim peresjem. Kadar se ji je zazdelo, je moral kočijaž zapreti voz. A ni smel sesti nanj v navadni delavski obleki; obleči se je moral v črno suknjo s svetlimi gumbi, saj je vozil svojo gospo, ki ni poznala delavnika. Ob slabem vremenu se je vozila ob nedeljah tudi k maši. Iz početka se je zdelo ljudem čudno, da ne more gospa Lenka Zavinskakova prehoditi peš niti tistih sto korakov od gradu do cerkve. A naposled so se temu privadili. Gospoda ima lahko svoje običaje. Či bi hotla, bi se dala lahko tudi nostiti v cerkev, zakaj bi se ne vozila? Toda Lenka se ni prevažala samo zaradi lepšega, ampak včasih je čutila takšno trudnost v nogah, da ji je bila vsaka pot prenaporna.

Bili so posebej časi, ko je zakipele v gradu posebno veselje. Tako je bilo običajno ob gospodovim in gospojinim godu. Dopolodne so prihajali čestiti. Prihajali so vsi, od mestnega sodnika in župana tja do grajskega oskrbnika, gospodinj in gospe.

Medtem so pripravljali v veliki sobani nad glavnim vhodom obed. Dolga miza je bila pogrnjena z belim prtom, in svetla namizna oprava je bila razpostavljena okrog. V visokih vazah je dehtelo grajsko cvetje.

Ko je veliki zvon odzvonil poldne se je začela gospoda zbirati. Prišla je Lenka in sedla na goreni konec. Potem so posadili povabljeni, Jože Lenki nasproti. Donašali so jedila v velikih posodah, rožljali so možji in vilice. Od ene jedi do druge so se komaj malo oddahnili.

Gospodar je vstal in je dvignil prvo čašo na zdravje milim gostom in prijateljem.

"Napravili ste mi mnogo veselja," je govoril, "da ste prišli počastiti moje skromno domovanje."

Namenoma je govoril o skromnem domovanju, zakaj vedel je dobro, da zbudi s temi besedami ugovor.

In res! Komaj je omenil skromnost svojega domovanja, že se je oglašala gospoda.

"No, no! — Nikdar se ne ponižuj. — Blagor mu, kdo lahko govori o taki skromnosti!"

Jože je čakal in gledal, kako so se v poklonih nagibale glave proti njemu in proti Lenki.

"Prosim, prosim jaz že vem, kako je! Glavno je pač, da ste prišli in meni in ženi napravili toliko veselja. Pozdravljam vas in vas prosim, da se zabavate poleg volje in prav po domače in brez vsakih ozirnov okusate, kar vam ponuja moja kuhinja in moja klet. Seveda, pred leti, ko smo se živovarili v Zavinkovcih, nisem niti sanjal, da mi bo kdaj mogoče pozdravljati tako odlično gospodo v svojih sobanah. Toda razmere so se zasukale tako, da mi je danes to mogoče. Zato je pa moje veselje tudi toliko večje, in zato bodi tudi vaša dobra volja primerna temu mojemu veselju. Dvigam čašo na vaše zdravje!"

Gospoda se je dvignila s sedežev, zazveneli so kozarci. Nekaj povabljenecv se je nabhralo okolo Jožeta, drugi so silili k Lenki, da je mogel vsak trčiti zdaj z njim, pozneje z njo. Poklone so spremljale laskave besede, neodkritosrčna hvala. Sim se je polegel šele tedaj, ko je potikal mestni sodnik z nožem ob kozarec ter dal stem znamenje, da želi govoriti.

In vstal je sodnik. V dolgi, črni suknji, v visokem, bellem ovratniku je stal na svojem prostoru, se odkasljajal in sukal čašo med prsti, kakor da bogve koliko razmišlja, kaj naj odgovori na prejšnje pozdravne besede. A to razmišljanje je bilo le navidezno, ker je bil govor skrbno sestavljen in vsako leto, ob vsaki priliki eden in isti.

Ozrl se je gospod sodnik in pogledal, je-li že vse pripravljeno na slovesni trenutek. In ko je videl, da so vsi obrazni resni, da gledajo oči z napeto pozornostjo, je doznal, da je dospela prilika, ko se naj oglase njegove besede.

"Gospoda moja!" je začel in se poklonil najprej Lenki in potem Jožetu. In takisto so se nagnile vse glave, kamor jim je govornik pokazal pot.

"Naša dolžnost je, da izročimo visokocenjenima gostiteljema najlepšo zahvalo za prijaznost in gostoljubnost."

"Dobro, dobro," je potrjalo omizje.

Jože je napravil z roko znamenje, češ, saj tega ni treba.

"Vem," je nadaljeval slavnostni govornik, "blagim srcem ni treba glase zahvale. A moje besede naj samo tolažijo tisto vdanost in tisto spoštovanje, ki nagiblje naša sreča k cenjenim rodovini Zavinskakovih."

"Res je!" je vzdiknilo omizje.

"Ta vdanost, in to spoštovanje, ki sta nam takorekoč prišli v meso in kri, me silita zdaj, da se s to čašo rujnega vina bližam vam, milostna gospa."

Vsa gospoda je vstala in dvignila čaše.

"Bližam se vam, milostna gospa," je nadaljeval govornik, "kakor se bliža sluga svoji gospodarici, a vas, čestita gospoda, pozivljam, da se približate z menoj tej zvezdi našega omizja in da ji zakličete z mano vred: Bog jo poživi še mnogo, mnogo let nam vsem v največjo radost."

In potem je zazvenelo po sobani v glasnih in navdušenih klicih. Potem so nanosili na mizo novih jedil, in močna vina so razžarjala lica.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

KRI NI VODA

JANKO N. ROGELJ.

Nadaljevanje

Joliet, Ill. — Tu stannje Mrs.

Josephine Erjavec, ki je glavna

tajnica Slov. Ženske Zveze. V

mesečniku Zarja poroča, da so

članica v mesecu maju prispevale \$220.50. Do 1. junija je

SZZ nabrala vsoto \$967.60.

Kmalu bo tisočak, katerega

bodo poslale na glavnega blagajnika v Chicago. Glavna tajnica nadalje poroča, da je po-

družnica št. 25 v Cleveland, O. do sedaj največ prispevala za

JPO slov. sekcijo. Prispevek je bil \$160.00. Hvala vsem članicam SZZ.

Pueblo, Colo. — Mr. John

Gern, glavni predsednik K.S. K.J., je tudi predsednik lokalnega odbora št. 20 JPO slov.

sekcija v Pueblo, Colo. Zadnji teden je imel lep apel v naših slovenskih časopisih, da naj

se vsi Slovenci iz Puebla in sosednjih mest udeležijo piknika v Rye, Colo. Slovenci in Slo-

venke, odzovite se njegovemu klicu!

White Valley, Pa. — V Beli dolini stannje sobrat Jurij

Previc, ki je tamnik lokalnega odbora št. 25. JPO slov. sekcija. On poroča, da je Slovenski dom na Claridge, Pa., prispeval \$100.00 za pomožno akcijo.

Odbor ima sedaj že \$206.60 na rokah. Le tako naprej.

Cleveland, O. — Lokalni odbor št. 2. je zadnji teden odpisal na glavnega blagajnika v Chicago zopet \$1000.00. Vsega skupaj je ta odbor poslal na glavnega blagajnika \$4000.00.

Odbor se pripravlja na večjo prireditvijo v jeseni in ima v načrtu, da bo organiziral pobiranje denarnih prispevkov od hiše do hiše.

Kri ni voda. — Dvanajst mest širom prostrane Amerike vam odgovarja in pritrjuje, da kri ni voda. V vseh teh dvanajstih mestih se gibljejo delajo in prosijo naši Slovenci za svoje zapuščene in križane

brate in sestre v domovini. Ne se vsi! Toda pismi župana

Lauschet in pesnika Ivana Zornana bosta zbudili še one,

ki so bili mrtvi. Članek ameriškega pisatelja Louisa Adamiča bo zbudil še drugo, ki do

sedaj še niso verovali, da je tako hudo v domovini. Glavni

odbori desetih slovenskih podpornih organizacij vodijo pomožno akcijo, in se vsi strinjajo z županom Lauschetom, pesnikom Zornanom in pisateljem Adamičem. Če so ti trije naj-

bolj prominentni in poznani ameriški Slovenci v soglasju z idejo pomožne akcije, potem

vemo, da je dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke v Ameriki, da poseže v žep in daruje in daje, kot še nikoli ni dajal v svojem življenju. Daruje naj

toliko, da se bo poznalo na obeh straneh.

ZDRAVJE SPLOŠNEGA PREBIVALSTVA VAŽNO ZA VOJNI NAPOR.

Vojna doba ima take zahteve za civilno prebivalstvo vse

delež, da je zlasti sedaj potrebno, da se vzdržuje in izboljša splošno zdravstveno stanje in da se širše občinstvo

poduči, kako naj prepreči gotove bolezni in kako naj jih ozdravi.

To je bilo enoglasno mnenje zdravnikov in zdravstvenih oblasti, ob nedavnem letnem zasedanju zdravniškega društva Medical Society of the State of New York.

Naris, kaj bi se moralo storiti, zlasti na polju nalezljivih bolezni, je predložil dr. J. L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

"Naša svrha," rekel je dr. Rice, "je paziti na to, da vsak otrok pod 10. letom starosti dobi začetni tečaj treh injekecij toxoida (da se obvaruje pred difterijo) na kar naj sledi pa ena sama injekecija toxoida v triletnih presledkih. Ker smrti radi difterije so

bolj pogoste med mladimi otroki, naj se podari važnost prve skupine injekecij že v starosti devetih mesecev.

"Ravno tako važno je, da bodi vsakdo deležen cepljenja koz. V mestu New York ni

polagamo važnost na to, da osebe, ki so 16 let stare ali več in ki niso bili uspešno cepljeni od detinstva, bodo zopet cepljene. Mi zalagamo zdravnike s potrebnimi snovmi brezplačno."

Toliko difterija, kolikor koke so bile napadane v mestu New York potom majske obširne kampanje za imunizacijo. Ta pogon bo, kakor se upa, znatno znižal nevarnost teh dveh bolezni.

Dr. Rice je pozval delavstvo in gospodarje, naj sodelujejo z zdravstvenimi oblastmi v obširnem pogonu proti tuberkulozi.

"Že nekaj časa," je rekel, "se pripravljamo za organizacijo zdravniških pregledov z X-zarki med delavci v vojnih industrijah. Namen je začeti ta program z onimi industrijami, ki sedaj delajo na vojnih kontraktih. V mestu New Yorku bomo kmalu začeli pregledovati s X-zarki več kot 25 tisoč delavcev, zaposlenih v vojnih industrijah v različnih predelih mesta."

Treba se lotiti tudi spolnih bolezni — sifilisa in gonoreje — z laki, ki so bili nedavno iznajdeni in eksperimenti s katerimi so dokazali da imajo velik zdravilni uspeh — je povdaril dr. Rice. Izjavil je, da zdravniški zapiski o možeh, ki so bili pregledani ob naboru dokazujejo, da "imamo iti še dolgo pot, predno emamo postati zadovoljni s samimi seboj." Izmed 252 tisoč mogočih vojakov, pregledani v mestu New York, skoraj 5,000 jih je imelo sifilis in

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOvem Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsaka skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih rado vednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera napačna stališča in vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladne svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sistema, pokrajine in globoko oceanov in jezer, dolžost najdaljših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

S E D A J

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Note

za
PIANO-HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZES OF SPRING

TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)

SLOVENSKI FANTJE

YSE BOM PRODALA

SLOVENIAN DANCE

VANDA POLKA

VO JEZERU

K O L O

OHIO VALLEY

SYLVIA POLKA

TAM NA VRTNI GREDI

MARIBOR WALTZ

SPAVAJ MILKA MOJA

ORPHAN WALTZ

DEKLE NA VRTU

OJ, MARIČKA, PEGLAJ

ŽIDANA MARELA (polka)

VESELI BRATCI (masurka)

BARČICA

MLADI KAPETANE

GREMO NA STAJERSKO

STAJERIS

HAPPY POLKA

ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

PO 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

43 od teh niso bili pod zdravniško oskrbo.

"Za petindvajset let," je rekel dr. Rice, "skušali smo storiti nekaj proti kapavici (gonorhea). Sedaj je bil prvič popolnjen lek, ki zna ozdraviti v petih dneh. Ta lek se imenuje sulfathiazole in ozdravlja vsaj po osem izmed desetih bolnikov v petih do desetih dneh."

"Zdi se mi, ako naj rešimo gonoreje v prav kratkem času, moramo takoj nekaj ukreniti. Najprej mora prestati vsako obotavljanje s tem novim lekom. Naj se občinstvo poduči o izdatnosti tega "sulfa" leka in o mogočnosti popolnega ozdravljenja v petih dneh. V 80 odstotkih vseh slučajev. Splošno občinstvo bo moralo o tem znati, ravno kakor zna o kininu kot leku proti malariji."

"Drugič, vsakdo, ki ima kapavico, naj zna, da more dobiti ta lek od vsakega zdravnika ali klinike po zdravniškem pregledu."

Ravno tako tudi v drugih državah so zdravniške oblasti na delu, zavedajo se o važnosti javnega zdravja zlasti v vojni dobi.

O TELESNI VELIKOSTI ČLOVEKA.

Zdi se nam, kakor bi bili ljudje iz prejšnjih dob vse večji nego smo mi. In vendar je baš nasprotno res. Stare vitaste

oprave so našim ljudem premanjme. Mašhen je bil tudi prazgodovinski človek. V Švi-

ci in na Nizozemskem so bili vojaki l. 1799 povprečno 1.55 m visoki; leta 1928 pa so bili veliki po 1.75 m. Torej je sedanjí človek večji po telesu — in po duhu. To bi bilo novo poglavje razprave. Splošno ve-

lja: čim kulturnejši je kak narod, čim udobnejše živi, tem večje rasti so ljudje. V Italiji, na Angleškem, Francoskem in drugod so dognali, da so šolaní ljudje za 4 cm višji, kakor tisteje ali dalavci. Torej le ne more biti res, da kultura, ozioroma šola, slabo vpliva na rast telesa.

Belgijski kralj — oče

Morganatična žena belgijskega kralja Leopolda III. je povila sina, kateremu so dali imena Aleksander Emanuel Henri Albert Maria Leopold.

Otrokova mati je bivša Mary Lella Baels, hči bivšega belgijskega ministra. Kralj Leopold se je drugič oženil 11. sep. lanskega leta, v belgijskih cerkvah pa je bila poroka naznanjena 7. decembra. Tedaj je bilo tudi naznanjeno, da otroci iz kraljevega drugega zakona ne bodo imeli pravice do kraljevega prestola, ker je ta pravica pridržana njegovima dvema sinovoma in hčeri iz prvega zakona s kraljico Astrid, ki je bila pri avtomobilski nesreči ubita leta 1935 v Švici.

Kralj Leopold je v resnici vojni ujetnik v palači Laeken nedaleč od Bruslja, odkar se je njegova armada podala leta 1940.

TAKO GOVORE NEMCI.

Monakovo ni bilo nekaj dokončnega. — "Prigovor, da je ta rešitev (rep. Čehoslovaške) v nasprotju z monakovskim dogovorom, je brez vsake osnove. Ta dogovor se v nobenem primeru ni mogel smatrati kot dokončan." — Adolf Hitler, 28. aprila 1939.

Brez sile. — "Kakor dokazuje zgodovina, sem uredil vsa nujna politična ekonomska in socialna vprašanja brez pomoči orožja." — Adolf Hitler, 28. aprila 1939.

Po ropu češkega zlata. — "Ne želimo ničesar, kar bi ne bilo že prej naše, in nobene države ne bomo oplenili njene lastnine." — Adolf Hitler, 28. aprila 1939.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS